

TOR:s YTTTRANDE

*Till Herr Statsrådet och Chefen för
Kungl. Finansdepartementet.*

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund beretts tillfälle avgiva yttrande över allmänna skatteberedningens betänkande "Nytt skattesystem", får förbundet härmed vördsamt anföra följande.

Beredningen har enligt direktiven haft att med utgångspunkt från ett givet totalt skatte- och avgiftsuttag framlägga förslag till sådan omfördelning av skattebördan, som kunde finnas påkallad. Därvid har förutsatts en förskjutning från direkt till indirekt beskattning, varigenom skulle kunna möjliggöras reformer speciellt i avseende å familjebeskattningen. Viss omläggning av finansieringssystemet för socialförsäkringen har också ansetts påkallad.

Betänkandet inrymmer i avsevärda delar värderingar och förslag av skattepolitisk natur. Förbundet anser sig från sina utgångspunkter ej böra ingå härpå. Med en sålunda begränsad målsättning för granskningen finner förbundet anledning framföra följande synpunkter.

Beredningen har enligt direktiven haft att verkställa en omprövning av skattesystemet i dess helhet. Fråga om skattebördans fördelning skall med vissa angivna utgångspunkter provas förutsättningslöst. "Härvid bör man inte rygga tillbaka för långtgående reformer". Utredningsar-

betet kan väl emellertid inte sägas ha utmynnat i mera vittgående reformer i det att huvuddragen av skattesystemet består oförändrade. Möjligen kan det i direktiven anbefallda totala skatte- och avgiftsuttaget ha verkat hämmande. Förbundet har i och för sig ingen anledning göra invändning emot att skattesystemet består i sina huvudsakliga grundvalar. Allt för tvära omkastningar medför svårigheter i taxeringsarbetet både i vad gäller inlärninng av nya författningsbestämmelser och tillämpning av dessa bestämmelser, innan fast praxis utvecklas. Allmänt påtalat är att redan nu kontinuerligt inträffande förändringar i skattelagstiftningen vållar bekymmer i taxeringsarbetet. Emellertid kan förbundet självfallet acceptera merarbete vid taxeringen på grund av nyheter i skattelagstiftningen, om desamma efter allmänna överväganden befinnes påkallade. Vad som framför allt vid nu förestående skattereform framstår som angeläget är att bestämmelserna utformats på sådant sätt, att de lätt kan läggas till grund för en definitiv källskatt, ett projekt som återstår för skatteberedningen att utforma. Ur denna synpunkt hade i fråga om socialförsäkringens finansiering varit önskvärt, att avgiftsuttagandet kunnat ske efter enhetliga regler för såväl folkpensioneringen som sjukförsäkringen i dess helhet.

För förbundet är av särskild vikt att ett nytt skattesystem utformas på sådant sätt, att detsamma kan fungera utan alltför rigorösa kontrollåtgärder. Det nuvarande systemet har genom sin starka inriktning å den direkta beskattningen medfört sådan belastning å skattebetalarna, att detsamma ansetts innebära speciella frestelser till skatteflykt. Därest en för-

skjutning till indirekt beskattning kommer till stånd, skapas större garantier för att skatt inflyter oberoende av den enskilde skattebetalarens förefintliga eller bristande lojalitet. Med denna utgångspunkt kan det föreslagna systemet förväntas medföra större effektivitet.

Ett realiserande av beredningens förslag innebär dock inte, att behovet av kontroll elimineras. Den får inriktas mot arbetsgivare i den mån de engageras i socialförsäkringens finansiering och vad mervärdeskatten beträffar mot dem, som bedriver yrkesmässig försäljning eller yrkesmässigt tillhandahållande av varor eller tjänsteprestationer. Ju större avgiftsuttaget blir hos arbetsgivarna, desto starkare blir kravet på kontroll. De lokala skattemyndigheternas insatser i detta sammanhang måste bli än viktigare än tidigare. Mervärdeskatten kommer att drabba ett väsentligt större antal skatteobjekt än den nuvarande varuskatten genom att den utsträcker över både produktions- och distributionsleden. Härtill kommer att beskattningsområdet utvidgas och att nu gällande undantag från skatteplikt begränsas. Beskattningsnämndernas medverkan, som avses bestå även i det nya systemet, blir fördenskull av större betydelse än tidigare. Vad gäller rörelseidkarna kommer taxeringen att ske i särskilda nämnder både vad avser fysiska och juridiska personer. Med den särskilda sakkunskap, som där är representerad, i regel vad fysiska personer beträffar kompletterad med taxeringsassistentexpertis, får förutsättas att uppkommande merarbete kan bemästras. I vad mervärdeskatten faller på jordbrukarna är den berörda lokala nämnder åvilande arbetsbelastningen ägnad att vålla vissa betänk-

ligheter. Taxeringen kommer inte längre att inskränka sig till enbart fastställande av den skattepliktiga omsättningen. Möjligheten till avdrag för ingående skattebelastning kräver att taxeringen därjämte utvidgas till att omfatta ett fastställande av den slutliga skatten på mervärdet. Taxeringen avses utmynna i ett fastställande av den slutliga mervärdeskatten plus eller minus, varefter det beloppsmässiga resultatet av taxeringen fastställs i det efterföljande debiteringsarbetet. Härtill kommer att mervärdeskattens tillämpningsområde går vida utöver varuskattens nuvarande, som är begränsat till jordbrukarnas konsumentförsäljning och egna uttag av hemmaproducerade jordbruksprodukter. Det anförda ger vid handen, att jordbrukartaxeringen, som redan nu är betungande, kommer att kompliceras. Behov av biträde i en eller annan form aktualiseras. Möjligen kan de lokala skattemyndigheterna, som efter en datareform beräknas vara i behov av fyllnadsuppgifter, inkopplas på med mervärdeskatten sammanhängande taxeringsbestyr, varvid jordbrukartaxeringen träder i förgrunden.

Till slut några synpunkter å utformningen av den direkta beskattningen.

Vid bedömning av grundavdragens (f. n. ortsavdragens) storlek har beredningen gjort jämförelse med i Stockholm gällande belopp för dels existensminimum vid utmätning och införsel, dels normalbelopp vid prövning av behov av socialhjälp, utgörande för ensamstående resp. 5.160 och 3.120 kronor samt för sammanlevande makar 7.200 resp. 4.740 kronor. Centrala uppborädsnämndens motsvarande normalbelopp för existensminimum är år 1964, 4.240 resp. 6.300 kronor. Det före-

slagna grundbeloppet för äkta makar överensstämmer någorlunda väl med jämförelsebeloppen. Att förslaget i vad det avser grundbeloppet för ensamstående understiger jämförelsebeloppen betyder mindre med hänsyn till att åtskilliga torde ha en helt annan skattekraft än vad deras inkomst ger uttryck för, något som även framhålles i betänkandet. Detta sammanhänger bl. a. med att redovisad inkomst i många fall avser endast del av inkomståret. Grundavdragen torde mot bakgrunden av vad här anförts få anses väl avvägda.

Beredningen avvisar tanken på s. k. fallande grundavdrag, vilket bl. a. med hänsyn till önskvärdheten av enkelhet i taxeringen får anses välbetänkt.

Gränsen för deklarationsplikt föreslås höjd till 3.000 kronor, d. v. s. samma belopp som det föreslagna grundavdraget för ensamstående. Beredningen anser, att en något högre gräns i och för sig kunde vara möjlig med hänsyn bl. a. till reglerna om schablonavdrag för försäkringsavgifter men finner 3.000 kronor vara att föredra "såsom svarande mot en månadsinkomst om jämnt 250 kr." Enbart sistnämnda skäl borde enligt förbundets mening inte vara avgörande för uraktlåtenheten att vidtaga en i övrigt som befogad ansedd höjning av deklarationspliktsgränsen.

Officiella notiser

Överståthållarämbetet och Länsstyrelserna:

Kungl. Maj:t har utnämnt och förordnat:

t. f. 1. tax.-insp. vid överståthållarämbetets skatteavdelning Erik Sune Wiklund att vara 1. tax.-rev. i Ao 21 vid samma avdelning; dels ock förordnat Wiklund att tills vidare under den tid 1. tax.-rev. i Ao 23 vid samma avdelning Lars Johnsson åtnjuter tjänstledighet för enskilda angelägenheter uppehålla dennes tax.-rev.tjänst.

1. tax.-rev. på övergångsstat i Malmöhus län Karl Gustav Herman Funkquist har förordnats att tills vidare under den tid 1. tax.-rev. i Ao 23 i samma län Siegleif Erik Bruhn är förordnad att vara byrådir. hos riksskattenämnden uppehålla dennes 1. tax.-rev.tjänst.

Kung. Maj:t har utnämnt och förordnat: t. f. landskamreraren i Älvsborgs län, taxeringsintendenten i Stockholms län Börje Halvarsson-Skoglund att vara landskamrerare i Älvsborgs län; samt t. f. taxeringsintendenten i Älvsborgs län Arne Magnus Ekstedt att vara taxeringsintendent i samma län.

Länsassistenten å landskontoret i Västerbottens län Gösta Albin Andersson har förordnats att tills vidare till och med den 30 juni 1965 uppehålla en 1. tax.-insp.tjänst i Ao 23 i samma län.

Till Länsföreningarnas sekreterare!

Insänd snarast möjligt efter hållet årsmöte utdrag av mötets protokoll utvisande styrelseval och beviljad ansvarsfrihet!

Låt oss även få ett referat från årsmötet för publicering i Skattenytt. Med hänsyn till det i allmänhet begränsade utrymmet bör referatet göras så kortfattat som möjligt utan att därför inkräkta på fullständigheten. Införda referat honoreras med ett enhetligt belopp oavsett omfattningen. *Red.*